

Paulina Trzaskowska-Machalska

STRESZCZENIE

Wpływ programów compliance na działalność przedsiębiorstwa - aspekty prawne

Rozprawa doktorska jest poświęcona wpływowi programów *compliance* na działalność przedsiębiorstwa. Cel pracy to udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy i jak programy *compliance* wpływają na zmniejszenie ryzyka naruszeń przepisów przez przedsiębiorstwa.

Analizie tego problemu badawczego będą służyć następujące pytania pomocnicze:

1. Jaki wpływ mają programy *compliance* na zarządzanie przedsiębiorstwem?
2. Czy regulacje prawne mają wpływ na wdrażanie programów *compliance* przez przedsiębiorstwa?
3. Czy wdrożenie programów *compliance* ma wpływ na tworzenie kultury *compliance*?
4. Jakie aspekty pozaprawne mają wpływ na kształtowanie kultury *compliance*?

Wybór tematu pracy był podyktowany przede wszystkim potrzebą ustalenia, jaką rolę odgrywają programy *compliance* w prowadzeniu przedsiębiorstwa, a także jakie działania powinny zostać podjęte przez ustawodawcę i organy państwowe w celu mobilizacji przedsiębiorców do wdrożenia tych programów.

Wśród wielu zastosowanych metod badawczych, m.in. historycznej, analitycznej czy empirycznej, najważniejszą rolę odegrała metoda porównawcza pozwalająca na porównanie regulacji *compliance* w różnych porządkach prawnych. W tym celu przeprowadziłam analizę przepisów: brytyjskich, francuskich, amerykańskich oraz polskich, a także regulacji Unii Europejskiej. Poszukując odpowiedzi na postawione we wstępie pytania, odniosłam się również do okoliczności pozaprawnych, tj. nauk społecznych, oceniając efektywność przedmiotowych regulacji poprzez pryzmat polskiej mentalności, uwarunkowań społecznych czy panujących stereotypów.

Pracę podzieliłam na cztery rozdziały. Rozdział pierwszy („**Pojęcie *compliance***”) jest poświęcony analizie pojęcia *compliance*. Omówiłam w nim definicję pojęcia *compliance*,

jego historię oraz ewolucję. Opisałam cele i funkcję programów *compliance*, a także wyjaśniłam pojęcie kultury *compliance*.

W rozdziale drugim („**Wdrożenie *compliance* w przedsiębiorstwie**”) dokonałam analizy zasad wdrażania programów *compliance* w przedsiębiorstwie. Opisałam czynniki wpływające na kształt programów *compliance* oraz modelowe programy *compliance*.

W rozdziale trzecim („**Podstawy prawne programów *compliance* w przedsiębiorstwach**”) zostały omówione role norm prawnych będących przyczyną wdrożenia programów *compliance*. Przedstawiłam typy modeli ustawodawczych odnoszące się do zagadnienia posiadania programów *compliance* oraz dotyczące sygnalizowania nieprawidłowości.

W rozdziale czwartym („***Compliance* w Polsce – jego znaczenie dla przedsiębiorców oraz obowiązujące regulacje prawne**”) scharakteryzowałam sytuację *compliance* w polskich przedsiębiorstwach oraz istniejące i projektowane regulacje prawne z analizowanego zakresu *compliance*.

Ostatnią część pracy stanowi podsumowanie, w którym przedstawiłam uwagi *de lege lata* i postulaty *de lege ferenda*.